

JUDr. Josef Wechsberg (1907 – 1983)

Dne 29. srpna 1907 se v Moravské Ostravě v početné rodině Wechsbergů (a Kriegerů), někdejších občanů Rakousko-Uherska, narodil spisovatel a novinář Josef Wechsberg. Tyto rodiny byly věrnými panovníkovi – císaři.

Otec Siegfried, syn Alberta Wechsberga, známého ostravského bankéře a obchodníka, řídil (spolu se svými bratry Evženem a Alfrédem) rodinnou banku. V roce 1914, tři měsíce po vypuknutí první světové války, padl 22. listopadu jako nadporučík c. a k. armády na východní frontě v bitvě proti ruské jednotce v dnešním Polsku.

Od té doby se o výchovu Josefa a jeho mladšího bratra Maxe starala matka Hermína, rozená Krieger. Josef, nazývaný Pepi, navštěvoval židovskou školu, kterou vedl doktor Spira, poté navštěvoval gymnázium v Ostravě, kde také složil maturitu. Díky svému nadání odešel na studia do Vídně, kde chodil na Vysokou obchodní školu a zároveň na konzervatoř, později se věnoval právům na Sorbonně v Paříži a v Praze. V roce 1928 poprvé, ale nikoli naposled, objel svět na francouzském parníku *La Baurdonnais*, kde se živil hraním na housle. Parník ale nebyla jeho jediná vášeň.

V roce 1937 byl jmenován tajemníkem Židovské strany v československém parlamentu a ještě tentýž rok vyšlo jeho první dílo – cestopis *Velká zed'*. Jako poručík československé armády velel

vojenské jednotce poblíž polských hranic při mobilizaci v roce 1938. Stejný rok byl vyslán vládou do USA, kde přednášel o sudetoněmeckém problému. Po Mnichovu se již do své rodné vlasti nevrátil a předsevzal si, že se stane americkým spisovatelem. Již jako mladší dopisoval pro *Prager Tagblatt* a spolupracoval s různými americkými novinami. Vyvrcholením jeho novinářské kariéry bylo uskutečnění velkého snu – stal se stálým členem redakce světoznámého časopisu *The New Yorker*.

Během následujících třiceti let mu v tomto časopise bylo publikováno více než 100 článků. V roce 1945 se vrátil do Evropy v uniformě amerického poddůstojníka a kromě vojenských povinností pracoval jako novinář, mimo jiné pro Rádio Luxemburg. Při svém návratu do Československa přivezl první zásilku penicilinu, kterou předal příslušným zdravotním orgánům. Navštívil osvobozený Terezín, kde se od svého bratrance doktora Hanse Wechsberga, který se vrátil z Osvětimi přes Buchenwald a Rehmsdorf, dozvěděl o smrti své matky v Osvětimi. V USA, kde mu tiskem vyšlo více než dvacet titulů, se proslavil již prvním románem *Looking for a bluebird* (Hledání modrého ptáka, 1945), jehož tématem jsou vzpomínky z mládí. K dětství prožitým v Ostravě se vrátil také ve své poslední práci, která vyšla anglicky pod názvem *The Vienna I knew* (1983). Zážitky z poválečné ČSR vylíčil v knize *Návrat domů* (1946). Z dalších próz připomeňme alespoň *Zrádce sebe sama* (1955), v němž zobrazil osud svého přítele a spolužáka, který byl odsouzen v procesu se Slánským a *Praha, mystické město*, což je jeden z vrcholů jeho tvorby, jenž napsal ve Vídni.

Ale zpátky k jeho vášním... Během své spisovatelské kariéry a častého cestování, se stal prominentním hostem nejlepších a nejdražších evropských i amerických restaurací a hotelů.